

Ocena działalności
Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego
w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku
(korekta wcześniejszej wersji polegająca na sprostowaniu oczywistej pomyłki, zmiana dotyczy podania prawidłowego składu Komisji Rewizyjnej)

Komisja Rewizyjna Oddziału Warszawskiego PTF w składzie: dr Jarosław Choiński, prof. dr hab. Bohdan Grządkowski i prof. dr hab. Andrzej Wyszomłek – członkowie oraz mgr Jerzy Szonert – przewodniczący dokonała oceny działalności Oddziału Warszawskiego PTF w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku.

Zarząd OW PTF przedłożył Komisji Rewizyjnej następujące dokumenty:

- (a) Sprawozdanie z działalności Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku
- (b) Sprawozdanie finansowe za rok 2023.

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele Komisji Rewizyjnej OW uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach Zarządu Oddziału, dzięki czemu byli informowani o podejmowanych inicjatywach i działaniach.

1. Od 1 czerwca 2023 r. zaczął obowiązywać nowy Regulamin Oddziału Warszawskiego PTF. Na potrzebę wprowadzenia zmian w regulaminie zwrócił uwagę w 2022 r. Zarząd Oddziału. Zmiany miały dotyczyć m. in. możliwości odbywania zebrań zarządu, zebrań członków oddziału jak również prowadzenia wyborów w trybie hybrydowym i zdalnym. Zarząd Główny zaakceptował złożone propozycje zmian, nakazał również aby dodatkowo skorygować regulamin w zakresie kompetencji Przewodniczącego Oddziału oraz Skarbnika. Zarząd OW przyjął w uchwale te zalecenia.
2. Kontynuowano bardzo cenioną i popularną wśród młodzieży akcję „Otwartych wykładów z fizyki” (organizacja dr hab. Aneta Drabińska) przeznaczoną dla uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz ich nauczycieli. Jej celem jest zapoznavanie uczniów z różnymi zagadnieniami fizyki oraz pokazy interesujących, często widowiskowych doświadczeń, których przeprowadzenie w ubogo wyposażonych szkolnych pracowniach jest zazwyczaj niemożliwe:
  - na terenie Wydziału Fizyki UW (WF UW) odbyło się 30 wykładów bogato ilustrowanych pokazami
  - na terenie szkół warszawskich odbyło się 18 wykładów zapoznających uczniów z wybranymi zagadnieniami fizyki i technologii.Łącznie w wykładach wzięło udział prawie 4000 uczniów.

3. Kontynuowano projekt „Pracownia Fizyczna dla szkół” (organizacja dr hab. Aneta Drabińska). Jego celem jest zainteresowanie uczniów fizyką poprzez upowszechnianie umiejętności samodzielnego wykonywania prostych eksperymentów wraz z analizą otrzymanych rezultatów i dyskusją praw fizycznych, których dotyczą wykonywane doświadczenia. Zajęcia umożliwiają uczniom pogłębienie wiedzy i nabycie umiejętności często nieosiągalnych w szkołach, których pracownie są niewystarczająco wyposażone, a często ich brakuje. Przeprowadzono 34 zajęcia dla 39 grup szkolnych. Łącznie w zajęciach wzięło udział blisko 850 uczniów, w większości ze szkół ponadpodstawowych.
4. W dniu 18 listopada 2023 r. odbyła się 1. Warszawska Konferencja Nauczycieli Fizyki o podtytule ‘Jak uczyć astronomii?’ (organizacja Ewelina Kędzierska, Krzysztof Petelczyc, Urszula Setlak, Dominik Augustyniak, Aneta Drabińska). Wydarzenie to wpisywało się w uroczyste obchody Roku Mikołaja Kopernika dla uczczenia 550 rocznicy jego urodzin. Konferencja miała na celu zainspirować, uzupełnić wiedzę oraz zwiększyć kompetencje nauczycieli fizyki szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którzy stojąc przed wyzwaniem przekazywania wiedzy z zakresu astronomii i dziedzin pokrewnych są często pozostawieni samym sobie bez wystarczającej pomocy merytorycznej i metodologicznej. Organizatorzy wydarzenia zadbali, aby grono zaproszonych prelegentów, panelistów i osób prowadzących warsztaty składało się z doświadczonych dydaktyków i edukatorów, aktywnych nauczycieli szkolnych i akademickich, przedstawicieli świata nauki oraz wybitnych popularyzatorów. Wszystkich ich można określić jako pasjonatów swych specjalności, w szczególności astronomii, astrofizyki, fizyki oraz dziedzin pokrewnych, głęboko zaangażowanych w przekazywanie wiedzy młodemu pokoleniu. Gościem specjalnym był dr Tomasz Zajkowski astrobiolog pracujący w NASA, a jednocześnie prezes Polskiego Towarzystwa Astrobiologicznego. Współorganizatorem konferencji był WF UW, który gościnnie otworzył swoje podwoje dla nauczycieli. Rangę wydarzenia podniósł fakt uczestnictwa w nim prezes PTF, przewodniczącej OW PTF, prodziekana WF UW ds. studenckich oraz z-cy dyrektora Obserwatorium Astronomicznego UW ds. studenckich. W bardzo przyjaznej i otwartej atmosferze uczestnicy mieli okazję do pogłębienia swej wiedzy, nawiązania kontaktów oraz wymiany doświadczeń w zakresie dydaktyki fizyki. W trakcie panelu dyskusyjnego dot. problemów nauczania fizyki w Polsce ze strony dyskutantów padło też wiele gorzkich słów nt. trudności, z którymi zmagają się nauczyciele w swej codziennej pracy. Tym większa wartość tego spotkania i argument przemawiający za potrzebą kontynuacji tej inicjatywy w przyszłości. Konferencja była bardzo starannie przygotowana i wzorowo zrealizowana. Wyrazy wielkiego uznania należą się całemu zespołowi organizatorów, w szczególności głównej pomysłodawczyni i animatorce wydarzenia kol. Ewelinie Kędzierskiej. W konferencji wzięło udział ponad 90 uczestników z całego kraju.
5. Kontynuowano (realizowany od jesieni 2017 r.) program „Ochota na Naukę” (organizacja dr hab. Katarzyna Grabowska) zachęcający młodzież szkolną do własnej aktywności w zakresie formułowania i rozwiązywania problemów naukowych lub edukacyjnych. Spośród złożonych projektów (o zróżnicowanej tematyce z zakresu nauk przyrodniczych i ścisłych) proponowanych przez kilkusobowe młodzieżowe zespoły, w konkursie wniosków grantowych wyłaniane są te, którym przyznawane jest

dofinansowanie. Uczestnicy zdobywają praktyczne umiejętności jak planować i realizować zadania, rozliczać wydatki, przygotować sprawozdanie i zaprezentować rezultaty. Każda edycja programu realizowana jest w dwóch Sesjach Grantowych: Jesiennej i Wiosennej (odpowiadających semestrom roku szkolnego). Podsumowaniu każdej z nich służy konferencja końcowa, w czasie której uczestnicy przedstawiają uzyskane rezultaty. W 2023 r. w Wiosennej Sesji Grantowej wzięło udział 8 grup projektowych, a w Jesiennej Sesji Grantowej uczestniczyło 5 zespołów. Konferencje końcowe odbyły się na WF UW, odpowiednio 16 czerwca (wzięło w niej udział ok. 28 osób) oraz 15 grudnia (udział wzięło 31 osób). Podobnie jak w poprzednich edycjach część projektów stanowiła kontynuację wcześniejszych działań, a część to nowe pomysły. Program realizowano dzięki środkom uzyskanym od m. st. Warszawy (program „Aktywna Warszawska Młodzież”) oraz wsparciu WF UW. Przy organizacji pracowali dr hab. Katarzyna Grabowska, dr hab. Giovanni Moreno, mgr Adam Wincukiewicz, mgr Maciej Krajewski, mgr Małgorzata Jakubowska i mgr Halina Przychodzeń, przy wsparciu pracowników i doktorantów WF UW. O dużych walorach poznawczych i edukacyjnych realizowanych projektów niech świadczy przykład jednego z nich. Projekt „Ochota na Fizykę” działający pod egidą Klubu Naukowego Feniks zajmuje się rozwijaniem pasji swych uczestników do fizyki. Członkowie zespołu wspólnie uczą się, rozwiązują problemy, przygotowują i wykonują eksperymenty oraz analizują teoretycznie ich rezultaty, zdobywając cenne kompetencje i pogłębiając swą wiedzę. Członkowie zespołu tradycyjnie startują w Turnieju Młodych Fizyków. W okresie sprawozdawczym zakwalifikowali się do etapu międzynarodowego Turnieju w Pakistanie, gdzie zajęli pierwsze miejsce.

6. Realizowanym po raz pierwszy projektem edukacyjnym była „Zimowa Szkoła Fizyki” (organizacja dr Izabela Skwira-Chalot), młodsza siostra dobrze znanej i niezwykle cenionej „Letniej Szkoły Fizyki”. Wydarzenie odbywało się w dniach 13–17 lutego 2023 r. na terenie WF UW i skierowane było do uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z Warszawy, zarówno obywateli Ukrainy jak i Polski. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać 5 wykładów dotyczących osiągnięć fizyki współczesnej, odwiedzić laboratoria naukowe i uczestniczyć w zorganizowanych tam warsztatach (w liczbie 20), oraz samodzielnie wykonać i przeanalizować proste eksperymenty z zakresu programu szkolnego w doskonale wyposażonej Pracowni Podstaw Fizyki (łącznie 20 zajęć). Projekt dał możliwość podniesienia kompetencji w zakresie fizyki uczniom z różnych szkół, dodatkowo stanowił szansę na lepszą integrację grupy młodzieży ukraińskiej. W projekcie wzięło udział 50 uczniów (25 będących obywatelami Ukrainy i 25 będących obywatelami Polski).
7. Kontynuowanym z dużymi sukcesami (już od 16 lat) projektem była realizowana w dniach 26.06–07.07. 2023 r. „Letnia Szkoła Fizyki” (organizacja dr Izabela Skwira-Chalot). Obszerny program Szkoły obejmował podobnie jak we wcześniejszych edycjach (i) wykłady z wybranych zagadnień fizyki współczesnej, (ii) zajęcia eksperymentalne w Pracowni Technik Pomiarowych (w ich trakcie uczestnicy mogli samodzielnie wykonywać doświadczenia z podstawowych działów fizyki, które są zazwyczaj tylko omawiane w programach szkolnych) oraz (iii) wizyty w laboratoriach naukowych i udział w zorganizowanych tam warsztatach pod opieką naukowców z WF UW. Dzięki pracy całego zespołu realizatorów projektu uczestnikom umożliwiono zapoznanie się w atrakcyjny sposób z wieloma zagadnieniami fizyki oraz pobudzono ich ciekawość i chęć do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Łącznie odbyło się 11 wykładów, 40 wizyt w laboratoriach naukowych oraz połączonych z nimi warsztatów i 40 zajęć eksperymentalnych w Pracowni Technik Pomiarowych. W ankietach uczestnicy ocenili wszystkie zajęcia bardzo wysoko. W projekcie udział wzięło ponad 170 uczniów z ponad 60 szkół (w tym z blisko 40 szkół warszawskich).

8. Kontynuowanym projektem skierowanym do najmłodszych dzieci (z warszawskich przedszkoli oraz klas 1–6 szkół podstawowych) była „Fizyczna karuzela” (organizacja dr Izabela Skwira-Chalot). Projekt, poprzez proste i zaskakujące doświadczenia, pogadanki i zabawę, zachęca dzieci do stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi. Dzieci uczą się też wykonywać doświadczenia, które następnie mogą powtórzyć samodzielnie w domu lub szkole/przedszkolu. Trudno przecenić znaczenie zajęć typu ‘nauka przez zabawę’ dla grupy najmłodszych odbiorców. Uczestnicy oceniali zajęcia jako ciekawe i podnoszące ich wiedzę. Odbyło się 38 pogadanek w przedszkolach i szkołach oraz 44 zajęcia warsztatowe, łącznie uczestniczyło w nich około 800 dzieci.
9. Dofinansowanie uzyskane od MEiN umożliwiło realizację w 2023 r. pod patronatem PTF ogólnopolskiego Konkursu Fizycznego „Poszukiwanie Talentów” (organizacja: Izabela Skwira-Chalot, Agnieszka Korgul, Anna Kaczorowska, Anita Gardias). Jego głównym celem było zwiększenie zainteresowania dzieci i młodzieży fizyką (ze szczególnym uwzględnieniem dziedzin którymi zajmował się prof. Mieczysław Wolfke, co stanowiło nawiązanie do uroczystości obchodzonego wcześniej Roku Mieczysława Wolfkego). Konkurs prowadzony był w dwóch grupach wiekowych: dla uczniów szkół podstawowych (z klas 7 i 8) oraz dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Uczestnicy mogli prezentować swoje prace w czterech kategoriach: doświadczenie fizyczne, fizyka i sztuka, fizyka dla najmłodszych oraz pisanie o fizyce. Autorzy prac najwyższej ocenionych w etapie korespondencyjnym zostali zaproszeni do uczestnictwa w Finale Konkursu, który odbywał się w WF UW. W wyniku postępowania konkursowego wyłoniono 12 laureatów konkursu (po 6 osób w każdej grupie wiekowej), ponadto wyróżniono grupę uczniów za wyjątkowo interesujące projekty w każdej z konkursowych kategorii. Laureaci zostali nagrodzeni m. in. tygodniowym pobytem w Warszawie, w ramach którego każdego dnia przewidziano dla nich bogaty program edukacyjno-naukowy (w godzinach przedpołudniowych) oraz turystyczno-kulturalny (w godzinach popołudniowych). W konkursie wzięło udział 182 uczniów, a do finału zakwalifikowało się 25 uczniów ze szkół podstawowych oraz 32 uczniów ze szkół ponadpodstawowych.
10. W dniach 26–27 czerwca 2023 r. odbyła się na Politechnice Warszawskiej, pod patronatem m. in. OW PTF, kolejna edycja Sympozjum Fizyki Interdyscyplinarnej w Naukach Ekonomicznych i Społecznych (SFINKS) (organizacja dr Grzegorz Siudem). Jest to wydarzenie skierowane do studentów, doktorantów i doktorów zainteresowanych interdyscyplinarnymi zastosowaniami fizyki i mające na celu nawiązywanie i utrwalanie kontaktów naukowych. W skład komitetu organizacyjnego wydarzenia weszli koledzy: Maciej J. Mrowiński, Przemysław Nowak, Robert Paluch i Grzegorz Siudem. Zaprezentowano 18 referatów naukowych. W wydarzeniu wzięło udział ponad 40 uczestników i uczestniczek z różnych krajowych uczelni i instytutów.
11. W dniach 1–7 września 2023 r. w Gdańsku odbył się 48. Zjazd Fizyków Polskich, który rozpoczął się od wręczenia Nagród PTF. W gronie nagrodzonych znalazły się Koleżanki i Koledzy reprezentujący środowisko fizyków warszawskich. Oprócz programu

naukowego na Zjeździe stworzono warunki do dyskusji w różnych gremiach na tematy istotne dla środowiska fizyków. Odbyło się spotkanie Zarządu Głównego z Oddziałami i przedstawicielami młodego pokolenia (poprowadzone przez kol. Krzysztofa Petelczyca z OW i kol. Agatę Kubisiak z Oddziału Krakowskiego) dotyczące wizerunku PTF oraz oczekiwań członków wobec swojego Towarzystwa. Odbył się też panel dyskusyjny nt. stanu nauczania fizyki w polskich szkołach (prowadzenie kol. Andrzej Wysmołek), w którym aktywny udział wzięli również nauczyciele z całego kraju. Z kolei w czasie Zebrania Delegatów OW postulował potrzebę powołania osoby lub zespołu osób dla zajęcia się aktywnym kształtowaniem wizerunku naszego Towarzystwa. Przypomniano również Zarządowi Głównemu uchwały Zebrania Delegatów z roku 2021. OW wniósł projekt uchwały w sprawie niedofinansowania instytutów badawczych w zakresie środków na utrzymanie aparatury. W czasie Zebrania Delegatów Oddział był reprezentowany przez 21 delegatów.

12. Znaczącym i zauważalnym osiągnięciem roku 2023 stało się uruchomienie całkowicie nowej strony internetowej Towarzystwa. Zadanie to zrealizowali ze znakomitą rezultatem dr inż. Krzysztof Petelczyk oraz dr inż. Miłosz Chychłowski z Wydziału Fizyki Politechniki Warszawskiej. Nowa strona jest bardzo czytelna, oferuje łatwy dostęp do wszystkich zasobów, również do odnowionej strony Postępów Fizyki (w tym do zdigitalizowanej postaci zeszytów archiwalnych). Odnowiona została również strona Oddziału Warszawskiego. W tym samym czasie Zarząd Główny PTF wdrożył (również z udziałem kol. K. Petelczyca) zakupiony w firmie zewnętrznej system SORGA, który w znacznym stopniu usprawnił zarządzanie Towarzystwem, w tym np. ułatwił kontrolę wpływu składek i komunikację z członkami.
13. 28 czerwca 2023 r. odbyło się (w formie zdalnej) doroczne, sprawozdawcze Zebranie Członków Oddziału Warszawskiego, na którym Przewodnicząca Zarządu Oddziału kol. Aneta Drabińska zaprezentowała szczegółowe sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności Oddziału w roku 2022, a Komisja Rewizyjna przedstawiła swoją bardzo wysoką ocenę wszystkich działań Zarządu oraz działań Skarbnika Oddziału w okresie sprawozdawczym.
15 grudnia 2023 r. w Auli Fizyki PW odbyło się nieformalne spotkanie wigilijne, na które zaproszeni zostali wszyscy członkowie OW. Spotkanie przebiegło w serdecznej, koleżeńskiej atmosferze.

Przedstawione działania i ich rezultaty świadczą o dużej aktywności i skuteczności Zarządu Oddziału Warszawskiego (oraz wszystkich zaangażowanych członków i sympatyków Oddziału) w zakresie upowszechniania i wspierania rozwoju fizyki oraz podnoszenia poziomu wiedzy fizycznej w społeczeństwie. Członkowie Zarządu reprezentowali nasze środowisko w kontaktach z instytucjami rządowymi i samorządowymi skutecznie zabiegając o realizację planowanych zadań. Zarząd inicjował, wspierał i realizował różne formy działalności, w tym liczne projekty edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, działania wspierające nauczycieli fizyki oraz działania integrujące środowisko fizyków. Niektóre z podejmowanych działań przyczyniają się do unowocześnienia, a w dłuższym horyzoncie czasowym również zwiększenia atrakcyjności naszego Towarzystwa. Każda forma aktywności wymagała zaangażowania i dużego nakładu pracy, często wieloosobowych zespołów. Efekty tej pracy w okresie sprawozdawczym zasługują na wyrazy najwyższego uznania.

W okresie sprawozdawczym Zarząd wykazywał dbałość o finanse Oddziału oraz skuteczność w zakresie pozyskiwania środków na działalność statutową.

Skarbnik Oddziału prof. dr hab. Ryszard Kutner przedstawił sprawozdanie finansowe za rozpatrywany okres obrotowy od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Suma środków na koncie bankowym na dzień 01.01.2023 r. (w wysokości 61 266,36 PLN) oraz łącznych wpływów w okresie sprawozdawczym (w wysokości 413 193,50 PLN) jest równa sumie środków na koncie bankowym na dzień 31.12.2023 r. (w wysokości 77 966,55 PLN) oraz łącznych wydatków poniesionych w okresie sprawozdawczym (w wysokości 396 493,31 PLN).

Gospodarowanie środkami finansowymi przez Zarząd OW było celowe i oszczędne. Komisja stwierdza, że działania Skarbnika prof. dr hab. Ryszarda Kutnera w okresie sprawozdawczym były prawidłowe i zasługują na wyrazy najwyższego uznania i podziękowanie.

Komisja Rewizyjna w pełni aprobuje i niezwykle wysoko ocenia działalność Oddziału Warszawskiego PTF oraz jego Zarządu w okresie sprawozdawczym.

dr Jarosław Choiński .....

prof. dr hab. Bohdan Grządkowski .....

prof. dr hab. Andrzej Wyszomółka .....

mgr Jerzy Szonert .....